

## मौरी प्रबर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि - २०७७



### प्रस्तावना

माडी नगरपालिकाभित्र मौरीको क्षेत्र विस्तार, महको उत्पादन एवम् उत्पादकत्वमा वृद्धि गरी कृषकको जीवनस्तर उकास्न र महमा माडीलाई आत्मनिर्भर बनाउन मौरी प्रबर्द्धन गर्न बाञ्छनीय भएकोले, नगर कार्यपालिकाले यो कार्यविधि बनाई लागू गरेको छ।

### परिच्छेद -१

#### प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१). यो कार्यविधिको नाम "मौरी प्रबर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि २०७७" रहेको छ।

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. परिभाषा: विषय या प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा:-

(क) "समूह" भन्नाले माडी नगरपालिकामा प्रचलित कानून बमोजिम रूपमा दर्ता भएको कृषक समूह सम्झनु पर्छ।

(ख) "सहकारी संस्था" भन्नाले प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएको कृषि सहकारी संस्था सम्झनु पर्दछ।


(ग) "फर्म" भन्नाले प्रचलित कानून बमोजिम सरकारी कार्यालयमा दर्ता भई सञ्चालनमा रहेका फर्म, कम्पनी वा संस्था सम्झनु पर्छ।

(घ) "समिति" भन्नाले यस कार्यविधिको दफा ७ बमोजिम गठित प्रस्ताव छनोट तथा मूल्याङ्कन समिति सम्झनु पर्छ।

(ङ) "शाखा" भन्नाले माडी नगरपालिका अन्तर्गतको कृषि सम्बन्धी विषय हेर्ने शाखा सम्झनु पर्छ।

(च) "कार्यक्रम" भन्नाले मौरी प्रबर्द्धन कार्यक्रम सम्झनु पर्छ।

३. कार्यक्रमको उद्देश्य: मौरी प्रबर्द्धन कार्यक्रमको उद्देश्य देहायबमोजिम हुनेछ:

  
डा.कु. प्रसाद ठकाल  
नगर प्रमुख



डाक्टर प्रसाद ठकाल  
नगर प्रमुख

- (क) आधुनिक प्रविधिको प्रयोगबाट मौरीको क्षेत्रफल विस्तार तथा सुदृढिकरणद्वारा महको उत्पादन र उत्पादकत्व बृद्धि गर्ने ।
- (ख) नगरपालिकामा महको आयात प्रतिस्थापन गरी आत्मनिर्भर बनाउने,
- (ग) मौरी पालनमा कृषि समूह तथा फर्महरूलाई आकर्षित गर्ने ।

### परिच्छेद -२

### कार्यक्रम सञ्चालन प्रकृया

४. प्रस्ताव आह्वान गर्ने : (१) नगर कार्यपालिकाको कार्यालयले कार्यक्रम सञ्चालनको क्रममा कृषि समूह तथा फर्महरूबाट माग संकलन गर्नका लागि बढिमा ३० दिने सूचना प्रकाशन गर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम प्रस्ताव आह्वान गर्न अनुसूची १ बमोजिमको ढाँचा प्रयोग गरिनेछ ।
- (३) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि प्रस्ताव पेश गर्नुपर्ने अवधिभरमा आवश्यक प्रस्ताव तथा आवेदन पर्न नआएमा म्याद थप गरी सूचना पुनः प्रकाशन गर्न बाधा पर्ने छैन ।
५. प्रस्ताव पेश गर्ने : (१) दफा ४ बमोजिम प्रस्ताव आह्वान भएपछि इच्छुक समूह वा फर्मले अनुसूची-२ बमोजिमको ढाँचामा आवेदन फारम र अनुसूची ३ बमोजिमको ढाँचामा प्रस्ताव तयार गरी सूचनामा तोकिएको अवधिभित्र आवेदन शाखामा पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (२) प्रचलित कानून बमोजिम माडी नगरपालिकामा दर्ता भई क्रियाशिल रहेका कृषि फर्म वा कृषक समूहले व्यवसायिक मौरी पालनका लागि प्रस्ताव पेश गर्न सक्नेछन् ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिमको प्रस्ताव पेश गर्दा समूह वा फर्मले कम्तीमा १५ घार सेट मौरी पालन गर्ने योजना सहितको प्रस्ताव पेश गर्नु पर्नेछ ।
६. शाखा जिम्मेवार हुने : कार्यक्रम सञ्चालनका लागि प्रमुख जिम्मेवारी शाखाको रहनेछ ।
७. प्रस्ताव मूल्यांकन तथा छनोट समिति रहने : (१) तोकिएको समय सिमा भित्र विधिवत रूपमा पेश हुन आएका प्रस्तावहरूको मूल्यांकन गरी समूह तथा फर्मको छनोट गर्नका लागि देहायबमोजिमको प्रस्ताव मूल्यांकन तथा छनोट समिति रहनेछः

(क) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

-अध्यक्ष

(ख) कृषि तथा सहकारी समिति संयोजक

-सदस्य

डाक्टर प्रसाद ठकाल  
नगर प्रमुख



- (ग) प्राविधिक शाखा प्रमुख  
(घ) पशु शाखा प्रमुख  
(ङ) कृषि शाखा प्रमुख

*Signature*  
डा. कुर प्रसाद ढकाल  
नगर प्रमुख

- सदस्य  
-सदस्य  
-सदस्य सचिव

- (२) उपदफा (१) बमोजिमको समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः  
(क) रीतपूर्वक पर्न आएका आवेदनहरूको जाँचबुझ गर्ने ।  
(ख) आवेदनसाथ पेश भएका प्रस्तावको मूल्यांकन गर्ने ।  
(ग) आवेदन पेश गर्ने आवेदक समूह तथा फर्मको निरीक्षण तथा अनुगमन गर्ने, गराउने ।  
(घ) आवेदन, प्रस्ताव र निरीक्षण एवम् अनुगमन समेतका आधारमा कार्यक्रम सञ्चालनका लागि समूह तथा फर्म छनोट गर्ने ।

८. प्रस्ताव मूल्याङ्कन छनोट र सम्झौता प्रक्रियाः (१) प्रचलित कानून बमोजिम रीतपूर्वक दता भएका प्रस्तावहरू दफा ७ को उपदफा (१) बमोजिमको समितिबाट मूल्याङ्कन हुनेछ । त्यसरी प्रस्ताव मूल्यांकन गर्दा अनुसूची ४ बमोजिमको मापदण्डका आधारमा गरिनेछ ।

- (२) उपदफा १ बमोजिम प्रस्तावको प्रारम्भिक मूल्याङ्कन गर्दा आवेदनसाथ संलग्न कागजातहरू भएका प्रस्तावहरू मात्र स्थलगत निरीक्षण र थप मूल्याङ्कनका लागि योग्य मानिने छ ।  
(३) समितिले आवश्यकता अनुसार अनुसूची-४ मा तोकिएको मूल्याङ्कन शिर्षक र अङ्गभार भित्र रही थप मूल्याङ्कनका आधारहरू निर्धारण गर्न सक्नेछ ।  
(४) प्रारम्भिक छनोटमापरेका प्रस्तावहरूको अनुसूची ४ बमोजिमका आधारमा स्थलगत निरीक्षण गरी मूल्याङ्कन गर्नुपर्नेछ ।  
(५) अनुगमनको क्रममा प्रस्तावमा पेश गरिएको विवरण भुटो ठहरिएमा, प्राविधिक रूपले अनुपयुक्त देखिएमा वा आवश्यक न्यूनतम योग्यता नपुगेको देखिएमा त्यस्ता प्रस्तावलाई अयोग्य ठहर गरी बाँकी प्रस्तावहरूको मात्र मूल्याङ्कन गरिनेछ ।  
(६) कार्यक्रम सञ्चालनका लागि समूह तथा फर्म छनोट गर्दा जम्मा संख्याको बीस प्रतिशत हुने गरी वैकल्पिक समूह र फर्म समेत छनोट गरिनेछ ।

*Signature*  
डा. कुर प्रसाद ढकाल  
नगर प्रमुख



डा. कुंद प्रसाद ठकाल  
नगर प्रमुख

(७) छनोट भएका समूह वा फर्मले समयमै कार्यक्रम सञ्चालन नगरेमा उपदफा (६) बमोजिमको वैकल्पिक समूह वा फर्मलाई नगर कार्यपालिकाको कार्यालयले कार्यक्रम सञ्चालनका लागि अनुमति दिनेछ।

९. कार्यक्रम सञ्चालनका लागि अनुदान उपलब्ध गराइने: (१) कार्यक्रम सञ्चालनका लागि मौरी, घर सेट, सुरक्षा उपकरण, तालिम, प्रविधि प्रदर्शनी, वृक्षरोपण आदीमा नगरपालिकाले ५० प्रतिशत अनुदान उपलब्ध गराउनेछ।

### परिच्छेद -३

#### सम्झौता र अनुदान प्रवाह प्रक्रिया

१०. लागत इस्टिमेट र सम्झौता : (१). प्रस्ताव छनोट पश्चात समूह वा फर्मले प्रस्ताव अनुसार सम्बन्धित विषयको प्राविधिक मार्फत स्थलगत सर्वेक्षण गराएर लागत इस्टिमेट तयार गरी स्वीकृतिको लागि शाखामा पेश गर्नुपर्नेछ।

(२) स्वीकृत इस्टिमेटको आधारमा नगर कार्यपालिकाको कार्यालय र समूह वा फर्मबीच अनुसूची-५ बमोजिमको सम्झौता गरिनेछ।

(३) समूह वा फर्मले कार्यक्रम स्थलमा लागत सहभागिता रकम खुलेको होडिङ बोर्ड सर्वसाधारणले देखेगरी राख्नु पर्नेछ।

(४) लागत इस्टिमेट तयार गर्दा कुल अनुदानको ३% रकम कन्टीजेन्सी स्वरुप राखिनेछ।

११. खर्च सम्बन्धी ब्यवस्था : (१) कार्यक्रम सञ्चालनको लागि उपलब्ध गराइने अनुदान रकम तथा खर्च यस कार्यविधिमा तोकिए बमोजिम हुनेछ।

(२) समूह वा फर्मलाई कामका प्रगति अनुसार कार्य सम्पन्नता पश्चात सम्झौता बमोजिम अनुदान रकम बैंक खाता मार्फत भुत्तानी गरिनेछ।

(३) एक प्रस्तावकलाई प्रस्तावित योजना र क्षेत्रफल अनुसार स्वीकृत लागत अनुमानको आधारमा ५० प्रतिशत वा अधिकतम रु. तीन लाख अनुदान रकम उपलब्ध गराइनेछ।

### परिच्छेद -४

#### अनुगमन तथा बिबिध

१२. अनुगमन र मुल्याङ्कन: (१) कार्यक्रमको अनुगमन तथा निरीक्षण गर्ने मुख्य जिम्मेवारी समितिको हुनेछ।

(२) उपदफा (१) को अतिरिक्त माडी नगर कार्यपालिकाको कार्यालय र शाखाबाट समेत अनुगमन तथा निरीक्षण कार्य गरिनेछ।

डा. कुंद प्रसाद ठकाल  
नगर प्रमुख



हाकुर प्रसाद ढकाल  
नगर प्रमुख

१३. बिमा : मौरी पालन व्यवसायको सम्भाव्यताको आधारमा बिमा गराउनु पर्नेछ ।

१४. प्रचलित कानून बमोजिम हुने : कार्यक्रम कार्यान्वयनको सम्बन्धमा यस कार्यविधिमा उल्लेख भएका विषयहरूको हकमा यसै बमोजिम र कार्यविधिमा उल्लेख नभएका विषयको हकमा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

१५. संशोधन गर्न सकिने: यस कार्यविधिमा कुनै हेरफेर वा थपघट गर्नु परेमा नगर कार्यपालिकाले संशोधन गर्न सक्नेछ ।

१६. खारेजी र बचाउ:(१) मौरी प्रवर्द्धन कार्यक्रम सम्बन्धमा यस अधि भएका कार्यक्रमहरू यसै बमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।

हाकुर प्रसाद ढकाल  
नगर प्रमुख



अनुसुची - १

डा. प्रसाद ठकाल  
नगर प्रमुख

(दफा ५ को उपदफा १ सँग सम्बन्धित)

मौरी प्रवर्द्धन कार्यक्रमको अनुदान सम्बन्धी प्रस्ताव आव्हानको सुचना

सूचना !!!

आर्थिक वर्ष .....को वार्षिक स्विकृत कार्यक्रम अनुसार कृषि तर्फको व्यवसायिक मौरी प्रवर्द्धन कार्यक्रम रहेका हुँदा इच्छुक कृषि फर्म तथा कृषक समुहवाट दरखास्त आव्हानका लागी यो सुचना प्रकाशित गरिएको छ । यो सुचना प्रथम पटक प्रकाशन भएको मितिले १५ दिन भित्र अनुसुचि २ बमोजिमका कागजात संलग्न राखि कृषि शाखामा प्रस्ताव बुझाउनु हुन अनुरोध छ । यस सम्बन्धमा थप जानकारीका लागी कृषि शाखामा सम्पर्क गर्न अनुरोध छ ।

डा. प्रसाद ठकाल  
नगर प्रमुख



अनुसुची २

(दफा ५ को उपदफा २ सँग सम्बन्धित ।  
आवेदन फाराम तथा संलग्न गर्नु पर्ने कागजातहरु

श्री कृषि शाखा,  
माडी नगरपालिका, चितवन ।

मेरो कृषि फार्म/कृषक समुहबाट चितवन जिल्ला, माडी नगरपालिका, वडा नं. .... अन्तर्गत  
..... स्थानमा ..... मौरी प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन गर्ने लक्ष्य रहेकोले  
सोका लागी लागत अनुमान रु ..... मध्य रु ..... मेरै/हाम्रै संस्थाबाट व्यहोरी बाँकी  
रु..... अनुदान पाउने व्यवस्थाका लागी तपशिल बमोजिमको कागजात राखि निवेदन पेश  
गरेको छु /छौं ।

संलग्न कागजातहरु :

१. अनुसुचि २ अनुसार को निवेदन
२. अनुसुचि ३ अनुसारको प्रस्ताव
३. संस्था दर्ता प्रमाणपत्रको, स्थायी लेखा नम्बर र करचुक्ता भएको प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि
४. कार्यक्रम सञ्चालनको लागी संस्थाको आधिकारिक निर्णय तथा अख्तियारीको माइनटको फोटोकपी
५. अख्तियारी प्राप्त गरेको पत्र र अख्तियारी प्राप्त गरेको व्यक्तिको नेपाली नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि
६. कार्यक्रम सञ्चालनको लागी आवश्यक जग्गाको लालपुर्जाको प्रतिलिपि वा करारमा लिएको जग्गा भए न्यूनतम ८ वर्ष करार सम्भौता पत्रको प्रतिलिपि ।
७. वडा कार्यालयको सिफारिस पत्र
८. प्राविधिक ज्ञान तथा अनुभव भए त्यसको प्रमाणको प्रतिलिपि ।

निवेदक

दस्तखत

नाम थर :

पद :

सम्पर्क नं. :

कृषि फार्म/कृषक समुहको

नाम

ठेगाना :

छाप :

6/10/16  
डा. कुर प्रसाद ढकाल  
नगर प्रमुख



अनुसूची ३  
(दफा ५ को उपदफा २ सँग सम्बन्धित)  
प्रस्तावको ढाँचा

डा. कुर प्रसाद ढकाल  
नगर प्रमुख

१. कृषि फार्म/कृषक समुहको नाम :

२. ठेगाना :

३. मौरी घर संख्या :

४. विस्तार हुन सक्ने घर संख्या :

५. परियोजना को उदेश्य :

६. अपेक्षित प्रतिफल :

७. लागत बजेट :

क्र.स.	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लागत	कैफियत
१			
२			
३			
४			
५			

८. दिगोपनाको योजना : (कम्तिमा ५ वर्षको कार्य योजना)

प्रस्तावक संस्थाको नाम:

ठेगाना :

दस्तखत :

मिति :

संस्थाको छाप :

डा. कुर प्रसाद ढकाल  
नगर प्रमुख





अनुसुचि ४  
(दफा ७ को उपदफा ३ सँग सम्बन्धित)  
प्रस्तावको मूल्याङ्कन मापदण्ड

क्र.स	मूल्याङ्कन को आधार	मूल्याङ्कन प्राप्ताङ्क		
		न्यून	सामान्य	उत्तम
१	घार संख्या र विस्तारको सम्भाव्यता	०	५	१०
२	भौगोलिक र वातावरणीय उपयुक्तता	०	५	१०
३	मौरी पालनका विषयमा प्राविधिक ज्ञान, सीप र अनुभव	०	५	१०
४	निरन्तरताको योजना	०	५	१०
५	मौरीपालनमा संलग्नताको अवस्था	०	५	१०
६	वजारीकरणको योजना	०	५	१०
	जम्मा			

- यसमा प्रस्तुत आधारहरूलाई मूल्याङ्कन प्रयोजनका लागी समितिले sub-criteria बनाउन तथा सो अनुसार अंकभार प्रदान गर्न सकिनेछ।
- प्रस्तावक मूल्याङ्कन प्राविधिक उप समितिले स्थलगत प्रमाणिकरणका आधारहरूलाई वाली अनुसार sub-criteria बनाउन तथा सो अनुसार अंकभार प्रदान गर्न सक्ने छ।

डा.कु. प्रसाद ठकाल  
नगर प्रमुख



अनुसूचि ५

(दफा ९ को उपदफा २ सँग सम्बन्धित)

सम्झौता पत्र

आ.व ..... वार्षिक स्विकृत कार्यक्रमको आधारमा मौरी प्रवर्द्धन कार्यक्रम (मौरी प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि २०७७) अनुसार मिति ..... मा गरिएको भ्रम्याव आकानको सूचना अनुसार यस कार्यालयको ..... को निर्णयले जम्मा लागत रु ..... (अक्षरुपि ..... मात्र) मध्ये कार्यालयबाट रु ..... (अक्षरुपि ..... मात्र) हुने गरि तपशिल अनुसारको मौरी प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गर्न निम्न अनुसारका शर्तहरूमा मञ्जुर गरि यो संझौता गरिएको छ ।

क्र.स	क्रियाकलाप	जम्मा लागत	नगरपालिकाले व्यहोर्ने	अनुदानग्राहीले व्यहोर्ने	कैफियत

१. यो सम्झौता पत्र माडी नगरपालिका : प्रथम पक्ष र सम्बन्धित ..... दोस्रो पक्ष विच व्यवसायिक मौरी प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने कार्यको लागी प्रयोग हुनेछ ।

२. यो सम्झौता दुबै पक्षबाट हस्ताक्षर भएको मितिबाट प्रारम्भ हुनेछ ।

३. दोस्रो पक्षलाई सम्झौता उल्लेख भएबमोजिमका कार्यहरू सम्झौता भएको मितिले १५ दिन भित्र सुरु गनुपर्ने छ ।

४. प्रथम पक्षले दोस्रो पक्षलाई आयोजनाको सम्पन्नता पश्चात मुल्याङ्कन गरी रकम उपलब्ध गराउनु पर्ने छ ।

५. प्रथम पक्षले दोस्रो पक्षलाई रकम भुक्तानी गर्दा सम्बन्धीत प्राविधिकको मुल्याङ्क तथा स्थलगत अनुगमन समितिको सिफारिस को आधारमा भुक्तानी गरिनेछ । दोस्रो पक्षले कार्य गर्दा प्राविधिक को निर्देशनको आधारमा कार्य गर्नुपर्नेछ ।

६. कार्यसम्पन्नता पश्चात भुक्तानी गर्ने सम्बन्धमा प्राविधिकबाट मुल्याङ्क गराई विल सहितको कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन फोटो सहितको तयार गरि दोस्रो पक्षले प्रथम पक्ष सँग अनुरोध गर्नुपर्नेछ ।

प्रथम पक्षको तर्फबाट

नाम :

पद :

हस्ताक्षर

कार्यालयको छाप :

दोस्रो पक्ष तर्फबाट नाम :

नाम :

पद :

हस्ताक्षर

कार्यालयको छाप :

डा.कु.प्र.सा.दे.ब.का.ल.  
नगर प्रमुख

